

Långfredagen 2023

Korset är alltid hoppets tecken. Korset pekar alltid framåt på uppståndelsen, på den eviga härlighet som Jesus har öppnat för oss genom att ta på sig korset. Korset är vårt enda hopp. *Ave Crux spes unica* – Var hälsat kors, vårt enda hopp, så heter det i en av våra äldsta kristna hymner. Det står också så på August Strindbergs grav, till och med på latin. Även om han, en av våra största svenska författare, inte var känd för att vara speciellt religiös, tog han sin tillflykt till korset inför dödens oundviklighet. En av hans döttrar som hade blivit katolik var hos honom under de sista dagarna av hans liv. Det enda som kan befria oss från dödens fasa är det hopp som korset vill ge oss. Längre har man förstått detta också i Sverige, även bland dem som inte var så kyrkligt aktiva. Tyvärr har denna tilltro till korset som ett hoppets tecken gått förlorad för många. Tidigare hade man nästan alltid ett kors i tidningarnas dödsannonser. Nu är det oftast allt annat än kors utan nallar, motorecyklar, blommor och fåglar. Det är inget ont med sådana ting, men de kan inte ge oss ett hopp som bär oss utöver döden och in i Guds eviga rike. Det är en av våra största uppgifter som kristna idag att hjälpa människor att återupptäcka korset som vårt enda hopp i en värld där död och lidande, våld och förtryck ständigt tränger sig på.

”Evige Fader, genom Kristi lidande har du brutit mänsklighetens förbannelse under synd och intighet”, så inleds denna långfredagens gudstjänst till åminnelse av Herrens lidande. Det är faktiskt ganska anmärkningsvärt att den inte börjar med korstecknet som det alltid är när vi firar mässan. Här får vi i stället en förklaring till vad korset betyder för hela mänskligheten: vår befrielse från synd och intighet. Jesus har tagit på sig korsets lidande och dödens fasa för att befria oss från det som vi inte själva kan befria oss ifrån och öppna vägen till uppståndelse och evigt liv. ”Föraktad var han och övergiven av människor, en smärtornas man och förtrogen med sjukdom” (Jes 52:3). När Gud blir människa vill han dela allt det svåra och smärtsamma som vi drabbas av för att visa att han är med oss när livet är som svårast för oss. Bara på så sätt kan vi få hopp när livet är som värst och när livet börjar ta slut för oss. ”Det var våra sjukdomar han bar, våra smärtor, dem lade han på sig” (Jes 53:4).

Under denna Stilla vecka får vi följa Jesus på hans väg fram till korset, steg för steg. Vi får leva oss in i hans lidandes mysterium. Vi får öva upp vår förmåga att känna medlidande, empati med honom och därigenom också med hela den lidande mänskligheten. Vi vet hur viktig denna medkänsla är för att en människa skall bli helad och äkta mänsklig. Inte minst i vår tid när materialism och individualism så lätt gör människan självcentrerad, ja, mindre mänsklig och mer artificiell. Korset kan få henne att vakna till och komma till besinning. Vi alla är präglade av den

miljö där vi lever och behöver korset som medicin, som själens läkemedel för att inte bli en robot som tror att artificiell intelligens är hoppet som skall lösa alla mänsklighetens problem.

Vi behöver korset som hoppets tecken. Vi behöver börja varje dag med ett korstecken för att komma ihåg vårt dop i den treenige Gudens namn. Det är denne Gud som har skapat oss och vill dela sitt eviga liv med oss. Därför har Sonen kommit till oss, blivit människa för vår skull, lidit och dött för vår skull, men också uppstått för vår skull. Han lever ibland oss och vi får leva ständigt förenade med honom under hela vår dag, hela vårt liv. När vi börjar dagen i hans namn och tecknar oss med korset blir det också helt naturligt att leva i hans närhet, att be och få hans hjälp i våra svårigheter, hopp och glädje över hans ständiga omsorg och hjälp. När korset drabbar oss, för det gör det, vi kan aldrig helt undgå tillvarons motgångar, problem och konflikter. Men i korsets ljus får de en annan innebörd. Vi vet att Jesus har tagit på sig vårt eget lilla kors. Han bär oss genom lidandet och ger oss den styrka och det hopp vi behöver. Vi får alltid vända oss till honom och lita på hans hjälp: ”Låt oss därför frimodigt träda fram till nådens tron för att få förbarmande och nåd i den stund då vi behöver hjälp” (Heb 4:16).

Varje gång vi kommer till denna kyrka blir vi påmind om att korset verkligen är den nådens tron där vi får hopp och hjälp. När vi går in i kyrkan tecknar vi oss med korsets tecken och vigvattnet påminner oss om vårt dop, då vi blev Faderns älskade barn. Vi ser korset över altaret som är ett segertecken. Genom att offra sig på korset har Jesus besegrat ondskans makter och öppnat himlens portar för oss. Många går också till bilden av Jungfru Maria som tar emot sin döde Son i famnen. Ingen kan hjälpa oss mer än Maria att öppna vårt hjärta för Jesu lidande och död, men alltid i hopp och tillit till hans uppståndelse. I kyrkans första tid avbildades Jesus alltid på korset som segerherre. Dessa triumfkrucifix hjälper oss att se korset som segerns och hoppets tecken även i livets svåraste ögonblick, både i vårt eget livs svårigheter och i den mänskliga historiens stora tragedier. Jag tänker just på den aspekten när jag på påskdagens morgon får delta i ukrainarnas påskmässa kl. 6.00. Hur fasansfullt detta krig än är i likhet med alla andra krig, måste hoppet leda oss vidare. ”Var hälsat kors, vårt enda hopp” – får bli vår bön inför alla de fruktansvärda lidanden som människor får gå igenom.

Som kristna har vi alla kallelsen att ta till oss korset som hoppets tecken i våra egna svårigheter och lidanden. Men vi har också kallelsen att förkunna detta budskap för Sverige av idag, där denna insikt ofta gått förlorad. I våra samtal med vänner och bekanta som har det svårt kan vi försöka förmedla detta hopp. Kan vi inte göra något annat kan vi i alla fall se till att det finns ett kors i vår begravningsannons om vi nu har råd till en sådan – men alltid ett kors på vår grav.